

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Jakelussa mainitut

Sosiaalityöntekijä -nimikkeen käyttö

Aluehallintovirastoihin on saapunut tiedusteluja ja epäkohtailmoituksia koskien sosiaalityöntekijän ammattinimikkeen käyttöä tilanteissa, jossa muu henkilö kuin laillistettu ammattihenkilö (sosiaalityöntekijä) työskentelee tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävässä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023, valvontalaki) 33 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomainen ryhtyy tietoonsa tulleen valvonta-asian perusteella niihin toimenpiteisiin, joihin se asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisen tai lain noudattamisen kannalta katsoo olevan aihetta.

Aluehallintovirastot ovat yhteisesti päättäneet antaa asiasta erillisen ohjauskirjeen. Ohjauskirje toimitetaan hyvinvointialueille, Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymälle, joilla on omavalvontavelvoite. Omavalvonta on ensisijaista valvontaviranomaisen tekemään valvontaan nähden.

Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015)

Sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 3 §:ssä määritellään sosiaalihuollon ammattihenkilöt erottaen laillistetun ja nimikesuojatun ammattihenkilön. Laillistetun sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tehtävissä saa toimia vain Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) myöntämän laillistuksen saanut henkilö. Sosiaalihuollon nimikesuojattuja ammattinimikkeitä saavat työssään käyttää ainoastaan Valviran rekisteriin merkityt kyseisen nimikesuojauksen saaneet henkilöt.

Mainitun lain luvussa 2 säädetään oikeudesta toimia sosiaalihuollon ammattihenkilönä ja 7 §:ssä oikeudesta harjoittaa sosiaalityöntekijän ammattia Suomessa suoritettun koulutuksen perusteella: *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa sosiaalityöntekijän ammattia laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, joka on suorittanut Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu pääaineopinnot tai pääainetta vastaavat yliopistolliset opinnot sosiaalityössä.* Muualla kuin Suomessa

koulutuksen saaneiden ammattipätevyydestä säädetään 10 ja 11 §:ssä. Sosiaalityöntekijät ovat laissa mainittuja laillistettuja ammattihenkilöitä.

Sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12 §:ssä säädetään oikeudesta toimia tilapäisesti sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön tehtävissä. Ensimmäisen momentin mukaan *sosiaalityöntekijän tehtävissä voi tilapäisesti toimia enintään vuoden ajan sosiaalityöntekijän ammattiin opiskeleva henkilö, joka on suorittanut hyväksytysti sosiaalityön perus- ja aineopinnot sekä käytännön harjoittelun. Oikeus toimia tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä enintään vuoden ajan on myös henkilöllä, joka on suorittanut sellaisen soveltuvan yliopistossa suoritetun yhteiskuntatieteellisen alan korkeakoulututkinnon tai sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon, johon on sisältynyt tai jonka lisäksi on suoritettu hyväksytysti sosiaalityön perus- ja aineopinnot sekä käytännön harjoittelu taikka jolla on soveltuvan yliopistossa suoritetun yhteiskuntatieteellisen alan korkeakoulututkinnon tai sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon ja sosiaalityön perus- ja aineopintojen lisäksi riittävä käytännön kokemus ja ammattitaito. Tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä toimiva henkilö toimii laillistetun sosiaalityöntekijän johdon ja valvonnan alaisena.*

Aluehallintovirastot toteavat, että sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12 ja 16 §:n muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä (HE 132/2024 vp) ilmenee, että lainsäätäjän tavoitteena on ollut kelpoisuusehtoihin säädettävällä poikkeuksella varmistaa sosiaalihuollon asiakkaiden oikeusturvaa ja asiakasturvallisuutta mahdollistamalla sen, että laillistetut sosiaalityöntekijät voivat keskittyä erityisesti heille varattuihin vaativiin tehtäviin. Kelpoisuusehtoon tehdyn poikkeuksen on hallituksen esityksessä katsottu edistävän sosiaalihuollon asiakkaiden oikeuksia hyvään sosiaalihuoltoon ja riittävien, oikea-aikaisten sekä laadukkaiden sosiaalipalvelujen saamista. Siten hallituksen esityksen mukaan tavoitteena on ollut helpottaa sosiaalityöntekijöitä koskevaa henkilöstöpulaa turvaten näin riittävä sosiaalihuollon henkilöstö.

Aluehallintovirastot ohjaavat hallituksen esityksen mukaisesti siten, että työnantajan tulee aina varmistua siitä, että työntekijällä on tehtävien kannalta riittävä koulutus, kokemus ja ammattitaito ja että tilapäisenä sosiaalityöntekijän tehtävissä toimiville henkilöille on järjestetty asianmukainen johto ja valvonta, joka tosiasiallisesti pystyy puuttumaan toiminnassa mahdollisesti havaittuihin epäkohtiin tai asiakasturvallisuuden vaarantumiseen.

Nimikkeellä on merkitystä

Sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa on todettu, että laillistettu ammattihenkilö on oikeutettu toimimaan asianomaisessa

ammattissa ja käyttämään asianomaista ammattinimikettä. Laissa on myös määritelty ne edellytykset, jotka työntekijän (myös muun kuin opiskelijan) on täytettävä, jotta hän voi työskennellä tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä.

Laissa tai sen esitöissä ei ole otettu kantaa siihen, mitä nimikettä työntekijän tulisi tuolloin käyttää. Ottamatta sinänsä kantaa virka- tai työnimikkeisiin Aluehallintovirastot ovat valvontaratkaisuisaan ja antaessaan yhteisen lausunnon mainitusta hallituksen esityksestä katsoneet, että sosiaalihuollon asiakkaalla on oltava selkeästi tiedossa, milloin hänen asioistaan vastaa tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä toimiva henkilö laillistetun sosiaalityöntekijän sijasta.

Valvira on [ohjeistanut](#) nimikkeistä, joita tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivan ei tule käyttää: "tilapäinen sosiaalityöntekijä", "sosiaalityöntekijä, tilapäinen" tai "vs. sosiaalityöntekijä".

Aluehallintovirastot ohjaavat työnantajia lainmukaiseen nimikkeiden käyttöön huomioiden, että 'sosiaalityöntekijä'-nimikettä voi käyttää vain sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaisen sosiaalityöntekijän ammatinharjoittamisoikeuden (laillistuksen) saaneet.

Johtaja

Ulla Ahonen

Sosiaali- ja terveydenhuoltoyksikön päällikkö

Sari Vainikainen

Jakelu

Hyvinvointialueet
Helsingin kaupunki
HUS-yhtymä

Tiedoksi

STM
Valvira

Lisätietoja

puhelinvaihe: 0295 016 000 tai s-postitse: etunimi.sukunimi@avi.fi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, yksikön päällikkö Sari Husa
Itä-Suomen aluehallintovirasto, yksikön päällikkö Sari Vainikainen
Lapin aluehallintovirasto, sosiaalihuollon ylitarkastaja Marjut Aikio
Lounais-Suomen aluehallintovirasto, sosiaalihuollon ylitarkastaja Sini Virtanen
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, ylitarkastaja Päivi Ahvenus
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, sosiaalihuollon ylitarkastaja Mirva Makkonen

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Postiosoite: PL 2, 13035 AVI
Puhelinvaihde: 0295 016 000
kirjaamo.ita@avi.fi | www.avi.fi

Tämä asiakirja ISAVI/7326/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/7326/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Vainikainen Sari 19.08.2025 08:29

Ratkaisija Ahonen Ulla 19.08.2025 10:08